

KALENDARIUM
Opracowała Maja Kowalska¹
**Przegląd ważniejszych wydarzeń²
(15 września–15 października 2013)**

18–19.09. W Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie odbyła się XI Międzynarodowa Konferencja i Wystawa NAFTA i GAZ 2013. To coroczne spotkanie stanowi jedno z najważniejszych wydarzeń branży paliwowo-energetycznej, jest cennym źródłem specjalistycznych informacji i forum wymiany wiedzy i doświadczeń pomiędzy przedstawicielami rządu

i biznesu. Uczestnikami tegorocznej edycji byli reprezentanci rządu, zarządów firm z sektora ropy, gazu i energetyki, firm doradczych i konsultingowych, wyższych uczelni i instytutów badawczo-naukowych, stowarzyszeń i izb branżowych, a także eksperci branży paliwowej i energetycznej. Konferencji towarzyszyła wystawa produktów i usług z sektora ropy i gazu, które przybliżali wystawcy z Estonii, Niemiec, Wielkiej Brytanii i Polski. Więcej informacji na temat tego wydarzenia znajduje się na str. 677.

19–20.09. W Lublinie odbyła się międzynarodowa konferencja ECOFORUM – Po Pierwsze Środowisko. Jest to cykliczna konferencja ekologiczna, zainicjowana w 2010 r. przez prezydenta Lublina, Krzysztofa Żuka. Celem spotkań jest wymiana pomysłów oraz doświadczeń dotyczących skutecznej ochrony środowiska między przedstawicielami świata nauki, polityki i biznesu, którzy dostrzegają potrzebę proekologicznej działalności. W ramach ECOFORUM 2013 zorganizowano wykłady i prezentacje, a także spotkania i dyskusje eksperckie, które pozwoliły na podjęcie przez przedstawicieli różnych środowisk dialogu o skutecznej ochronie środowiska i odpowiedzialnym korzystaniu z jego zasobów. Honorowy patronat nad tegoroczną edycją konferencji objęli Janusz Piechociński, wicepremier, minister gospodarki, Włodzimierz Karpiński, minister skarbu państwa, oraz Marcin Korolec, minister środowiska.

19–21.09. W Lublinie odbyła się XXVII Ogólnopolska Konferencja Historyków Kartografii pod hasłem „Dawne mapy jako źródła w badaniach geograficznych i historycznych”. Tematyka dotyczyła dawnych map w badaniach środowiska, kartografii kościelnej, dawnych map pograniczy oraz metod i technik badania dawnych map. W ramach spotkania zwiedzano Archiwum Państwowe w Zamościu, przygotowano też wystawę zbiorów kartograficznych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Konferencję zorganizowali Zespół Historii Kartografii Instytutu Historii Nauki Polskiej Akademii Nauk, Zakład Kartografii i Geomatyki Uniwersytetu im. Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Ośrodek Badań nad Geografią Historyczną Kościoła w Pol-

sce Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego we współpracy z Biblioteką Uniwersytecką Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Polskim Towarzystwem Geograficznym Oddział Lublin, Muzeum Zamojskim w Zamościu oraz Archiwum Państwowym w Zamościu.

19–21.09. W Ustroniu odbył się LXXXII Zjazd Polskiego Towarzystwa Geologicznego pod hasłem „Wyzwania geologii regionu górnośląskiego w XXI wieku” połączony z licznymi wycieczkami terenowymi. Podczas sesji plenarnej omówiono problemy i wyniki badań geologicznych tego najbardziej uprzemysłowionego regionu Polski. Podczas spotkania odbył się Walny Zjazd Delegatów PTG. Otwarto także wystawę prac plastycznych z 14. edycji konkursu geologiczno-środowiskowego pt. „Drapieżne oblicza Ziemi”. Konkurs ten jest corocznie organizowany przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy. Patronat honorowy nad LXXXII Zjazdem Polskiego Towarzystwa Geologicznego objęli główny geolog kraju, podsekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska Piotr Woźniak oraz dyrektor PIG-PIB Jerzy Nawrocki. Organizatorami spotkania byli: Oddział Górnośląski PTG, Oddział Górnośląski PIG-PIB, Wydział Górnicztwa i Geologii Politechniki Śląskiej oraz Wydział Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego.

20–21.09. Na Wydziale Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego w Sosnowcu odbyła się V Konferencja Naukowa Młodzi w Paleontologii zorganizowana przez Studenckie Koło Naukowe Paleontologów „Paradoxides”, Katedrę Paleontologii i Stratygrafii WNoZ UŚ i dziekana WNoZ UŚ. Tegoroczne spotkanie poświęcono pamięci dr. Adriana Kina. Konferencja umożliwiła przedstawienie wyników badań dotyczących szeroko rozumianej paleontologii, wymianę doświadczeń oraz integrację środowiska młodych paleontologów i miłośników nauk przyrodniczych, w tym studentów, doktorantów i uczniów szkół ponadpodstawowych.

20–29.09. W Warszawie w ramach XVII Festiwalu Nauki zorganizowano debaty naukowe, kluby dyskusyjne, jak również lekcje i warsztaty dla szkół. W wydarzeniu uczestniczyła zarówno większość warszawskich placówek naukowych, w tym uniwersytety, szkoły wyższe i instytuty naukowe, jak też towarzystwa i koła naukowe, muzea oraz Centrum Nauki Kopernik. XVII Festiwal Nauki odbył się pod patronatem Konferencji Rektorów Uczelni Warszawskich, prezesa i prezydium Polskiej Akademii Nauk oraz prezydent m.st. Warszawy. Na Politechnice Warszawskiej

¹ Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, ul. Rakowiecka 4, 00-975 Warszawa; maja.kowalska@pgi.gov.pl.

² Część Kalendarium dotycząca informacji o przyszłych wydarzeniach jest dostępna na naszej stronie internetowej (www.pgi.gov.pl/prz_geol) w zakładce Kalendarium wydarzeń.

zorganizowano VII Festiwal Nauki dla Dzieci (Festiwal Nauki Małego Człowieka).

25–27.09. W Sopocie odbyło się Europejskie Forum Nowych Idei 2013, w którym uczestniczyli przedstawiciele środowisk biznesowych, świata kultury, nauki i polityki. Była to już trzecia edycja międzynarodowej konferencji poświęconej kluczowym problemom Europy i świata. W tym roku hasło przewodnie brzmiało „Co dalej Europo? Jak na nowo urządzić Stary Kontynent?”. W EFNI 2013 wzięli udział m.in. minister środowiska Marcin Korolec oraz podsekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska Aneta Wilmańska. Uczestnicy spotkania dyskutowali przede wszystkim o możliwościach i warunkach finansowania przez biznes działań związanych z ochroną klimatu, przedstawili założenia polityki związane z klimatem i energią do 2030 r. oraz zastanawiali się nad rolą subsydiów i preferencji w kształtowaniu europejskiej polityki energetycznej. Minister Korolec podał założenia dotyczące udziału polskich i zagranicznych firm w listopadowej konferencji klimatycznej COP19 w Warszawie. Organizatorem EFNI 2013 była Konfederacja Lewiatan we współpracy z BUSINESSEUROPE, największą europejską organizacją przedsiębiorców, oraz miastem Sopot.

27–28.09. W Wieluniu odbył się I Festiwal Geologiczny. Jego głównym celem była popularyzacja wiedzy przyrodniczej i promocja regionu. Festiwal został zorganizowany przez Urząd Miejski w Wieluniu, Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, Muzeum Ziemi Wieluńskiej oraz Wieluński Dom Kultury. W ramach imprezy można było uczestniczyć m.in. w konferencji naukowej „Jura na bursztynowym szlaku – geoturystyczne wykorzystanie Wyżyny Wieluńskiej”, warsztatach geologicznych i warsztatach poświęconych technologii GIS, wycieczce geologicznej do kamieniołomu w Lisowicach, a także wysłuchać licznych referatów popularnonaukowych. Wyświetlono również film przyrodniczy pt. „Krajobrazy jurajskie” z cyklu Taki Pejzaż. Na plantach przy Muzeum Ziemi Wieluńskiej odbywał się towarzyszący festiwalowi piknik geologiczny z udziałem placówek naukowych oraz regionalnych stowarzyszeń, muzeów i samorządów, które zaprezentowały ekspozycje dotyczące historii i oblicza okolic Wielunia sprzed milionów lat. W Muzeum Wsi Wieluńskiej otwarto wystawę „Życie w czasie i przestrzeni”, na której można było oglądać eksponaty z kolekcji Muzeum Geologicznego Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego w Warszawie na tle przepięknych obrazów autorstwa Agaty Olszyńskiej, malarzki będącej pracownikiem PIG-PIB. Wystawa będzie czynna do 1 grudnia 2013 r.

27–30.09. W podkrakowskim Tyńcu odbyła się XXII Konferencja Naukowa Sekcji Paleontologicznej Polskiego Towarzystwa Geologicznego, której hasłem był „Aktualizm i antyaktualizm w paleontologii”, zorganizowana przez Polskie Towarzystwo Geologiczne oraz Instytut Nauk Geologicznych Uniwersytetu Jagiellońskiego. Materiały konferencyjne znajdują się na stronie internetowej <http://www.ing.uj.edu.pl/paleo2013/index.html>.

1.10. W Gdańsku odbyło się pierwsze wysłuchanie publiczne na temat gazu z łupków zorganizowane w ramach kampanii Ministerstwa Środowiska „Porozmawiajmy o łupkach”. W spotkaniu wzięło udział ponad 150 osób, w tym

mieszkańcy, urzędnicy samorządowi z regionów, w których trwają poszukiwania, przedstawiciele organizacji pozarządowych oraz firm poszukiwawczych i innych spółek związanych z gazem z łupków, które prowadzą działalność w regionie Polski północnej. Przedstawiciele ministerstwa wysłuchali opinii zarówno przeciwników, jak i zwolenników poszukiwania gazu z łupków w Polsce. Podczas spotkania pracownicy Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gdańsku, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Gdańsku i Okręgowego Urzędu Górniczego w Poznaniu, a także Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego i firmy TNS Polska, wykonującej na zlecenie Ministerstwa Środowiska badanie opinii społecznej, przedstawili prezentacje dotyczące ochrony środowiska, kontroli pracy przedsiębiorców oraz postrzegania gazu z łupków przez mieszkańców północnej Polski. Po zakończeniu kampanii powstanie raport, który będzie zawierał informacje o najważniejszych potrzebach wszystkich grup biorących udział w wysłuchaniu oraz rekomendacje dotyczące przyszłych działań. W spotkaniu wzięło udział główny geolog kraju, podsekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska Piotr Woźniak.

2–3.10. We Wrocławiu odbyło się GISforum 2013. W konferencji uczestniczyli reprezentanci wielu sektorów gospodarki oraz organizacji i urzędów. Program spotkania przygotowano z myślą o potrzebach zarządców infrastruktury transportu, przedstawicieli zakładów przemysłowych oraz przedsiębiorstw sieciowych, a także urzędów oraz biur projektowych i geodezyjnych. GISforum 2013 miało na celu połączenie praktyk w różnych organizacjach i branżach z najnowszymi rozwiązaniami GIS. Uczestnicy podjęli dyskusje o aspektach prawnych, organizacyjnych i technologicznych w dziedzinie systemów informacji przestrzennej. Dominowały zagadnienia GIS istotne dla organizacji zawiadujących geodezją i kartografią, ale przede wszystkim dla odbiorców i użytkowników systemów informacji przestrzennej oraz dostawców rozwiązań technologicznych. Podczas większości prelekcji omawiano praktyczne zastosowanie nowoczesnych systemów GIS. Zarówno globalne korporacje, jak i średniej wielkości firmy skupiły się na pokazaniu swoich rozwiązań przez pryzmat zrealizowanych wdrożeń. Stoiska ekspozycyjne przygotowały firmy Bentley Systems, Arrow ECS, Hewlett-Packard, TPI, Ricoh oraz SHH.

2–4.10. W Warszawie odbyło się PreCOP – nieformalne spotkanie delegacji rządowych poprzedzające listopadowy szczyt klimatyczny COP19. Delegaci z blisko 40 krajów, w tym ministrowie środowiska, dyskutowali przede wszystkim o kształcie nowego, mającego zacząć obowiązywać w 2020 r. porozumienia klimatycznego i oczekiwaniach do zmian klimatu oraz możliwościach zwiększenia zaangażowania biznesu w redukcję emisji gazów cieplarnianych. W PreCOP uczestniczyli przedstawiciele m.in. z Barbados, Chin, Danii, Fidżi, Francji, Korei Południowej, Japonii, Nauru, Niemiec, Wielkiej Brytanii oraz ze Stanów Zjednoczonych. Do rozmów zaproszono także, po raz pierwszy w historii PreCOP, reprezentantów biznesu z całego świata.

7.10. W siedzibie Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego w Warszawie odbyło się II Posiedzenie Rady Głównej Instytutów Badawczych. Celem działalności tej rady jest reprezentowanie

instytutów w kontaktach z władzami państwowymi i samorządowymi oraz organizacjami gospodarczymi, współdziałanie z rządowymi i pozarządowymi organami kształtującymi politykę naukowo-techniczną, a także określanie wspólnych problemów środowiska instytutów badawczych i rozwiązywanie tych problemów. Na posiedzeniu przedstawiono informacje o spotkaniu przedstawicieli RGIB z premierem Donaldem Tuskiem i ministrem nauki i szkolnictwa wyższego Barbarą Kudrycką oraz omówiono wyniki oceny parametrycznej jednostek naukowych.

7–9.10. W Krakowie odbyła się XXIII Ogólnopolska Szkoła Gospodarki Wodnej pod hasłem „Modelowanie w planowaniu i zarządzaniu zasobami wodnymi”. Organizatorem wydarzenia był Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowy Instytut Badawczy we współpracy z Sekcją Systemów Gospodarki Wodnej Komitetu Gospodarki Wodnej Polskiej Akademii Nauk i Zakładem Hydrologii i Zasobów Wodnych Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie.

7–10.10. W Poznaniu odbyła się 25. jubileuszowa edycja Międzynarodowych Targów Ochrony Środowiska POLEKO. Jest to jedno z najważniejszych wydarzeń targowych w Europie środkowo-wschodniej poświęcone szeroko rozumianej ochronie środowiska. Hasło przewodnie „Finansowanie ochrony środowiska w Polsce” nawiązywało do przypadającego na ten rok 20-lecia powołania wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, które wraz z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej tworzą system finansowania ochrony środowiska w Polsce. Na tegorocznych targach POLEKO zebrało się ponad 500 wystawców z 20 państw. Ekspozycjom wystawienniczym towarzyszyły liczne konferencje, warsztaty, szkolenia, debaty i spotkania dotyczące finansowania inwestycji prośrodowiskowych, odpadów i recyklingu, wody i ścieków, energii odnawialnej czy bezpieczeństwa w ekologii.

8.10. W Lublinie odbyło się drugie wysłuchanie poświęcone tematyce gazu z łupków zorganizowane w ramach kampanii Ministerstwa Środowiska „Porozmawiajmy o łupkach”. Wziął w nim udział główny geolog kraju, podsekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska Piotr Woźniak. Celem spotkania było umożliwienie wszystkim zainteresowanym przedstawienia poglądów na tematy związane z gazem z łupków. Wypowiadali się obywatele gmin objętych koncesjami poszukiwawczymi, przedstawiciele samorządów i organizacji pozarządowych. Poruszano zagadnienia organizacyjne, prawne i środowiskowe. Podczas spotkania pracownicy Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Lublinie, Okręgowego Urzędu Górniczego w Lublinie, a także Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego i firmy TNS Polska, która na zlecenie Ministerstwa Środowiska wykonuje badanie opinii społecznej, przedstawili prezentacje dotyczące ochrony środowiska, kontroli pracy przedsiębiorców oraz postrzegania gazu z łupków przez mieszkańców Polski, w szczególności Lubelszczyzny. Na podstawie przebiegu obu wysłuchań (poprzednie odbyło się 1 października br. w Gdańsku) Ministerstwo Środowiska opracuje dokument, który wskaże najważniej-

sze potrzeby, oczekiwania, nadzieje i obawy stron zaangażowanych w poszukiwania gazu łupkowego w Polsce.

9–12.10. W siedzibie Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego w Warszawie odbyło się 10. Spotkanie Grupy Roboczej Beriasu (Berriasian Working Group, BWG), która działa w ramach Międzynarodowej Komisji Stratygraficznej (International Commission on Stratigraphy, ICS). Głównym celem BWG jest gromadzenie i dyskusja danych stratygraficznych, dzięki którym możliwe będzie ustanowienie stratotypu granicy między systemem jurajskim i kredowym. Członkowie grupy – biostratygrafowie różnych specjalności oraz paleomagnetycy – spotykają się dwa razy w roku. W ramach tego zebrała się sesja referatowa i posterowa oraz wycieczka do kamieniołomu w Sławnie. Spotkanie zorganizował PIG-PIB.

10.10. W siedzibie Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego w Warszawie odbyła się konferencja „Bezpieczeństwo surowcowe Polski” poświęcona gospodarce nieenergetycznymi surowcami mineralnymi. Spotkanie miało na celu wymianę poglądów naukowców i praktyków i stanowi cenny wkład w opracowanie narodowej strategii zarządzania surowcami mineralnymi. Konferencja została zorganizowana przez Polską Platformę Technologiczną Surowców Mineralnych oraz PIG-PIB pod patronatem wicepremiera Janusza Piechocińskiego.

11.10. Podpisano umowę o współpracy nad zabezpieczeniem kamieniołomów w Bochothnicy (województwo lubelskie) między Wydziałem Nauk o Ziemi i Gospodarki Przemysłowej Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie a Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska w Lublinie. Naukowcy z UMCS zbadają warunki geologiczne i mikroklimat nieczynnych kamieniołomów komorowych w Bochothnicy, a następnie przygotują dokumentację, która posłuży wykonawcy prac w budowaniu zabezpieczeń ochronianych komory przed zawaleniem, a także niekontrolowanym dostępem ludzi. Jeszcze w tym roku ma być ogłoszony przetarg na wykonawcę prac, natomiast sama inwestycja zostanie zrealizowana w 2014 r. Prace w kamieniołomie w Bochothnicy są elementem projektu dotyczącego działań ochronnych na obszarach objętych programem Natura 2000 i w rezerwach przyrody w województwie lubelskim.

11.10. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Bronisław Komorowski wręczył akty nominacyjne nauczycielom akademickim i pracownikom nauki i sztuki. Wśród 61 nominowanych znaleźli się Andrzej Ber, profesor nauk o Ziemi, emerytowany pracownik Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego w Warszawie, a także pracownicy Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie: Kvetoslava Burda (profesor nauk fizycznych, Wydział Fizyki i Informatyki Stosowanej AGH), Jan Deja (profesor nauk technicznych, Wydział Inżynierii Materiałowej i Ceramiki AGH), Elżbieta Godlewska (profesor nauk technicznych, Wydział Inżynierii Materiałowej i Ceramiki AGH) i Jerzy Kwaśniewski (profesor nauk technicznych, Wydział Inżynierii Mechanicznej i Robotyki AGH). W uroczystości wzięli udział m.in. pierwsza dama Polski Anna Komorowska, podsekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Maciej Klimczak i doradcy prezydenta Tomasz Nałęcz i Jerzy Smoliński.